



Sommaren 2021

Information om byggnationen av vindkraftpark Blakliden Fäbodberget



VATTENFALL

Information till närboende om vindkraftsprojekt Blakliden Fäbodberget



Just nu pågår byggnationen av Vattenfalls hittills största landbaserade vindkraftspark. Områdena för vindkraftsparken är Blakliden med 50 vindkraftverk i Åsele kommun och Fäbodberget med 34 vindkraftverk, norr om Fredrika i Åsele och Lycksele kommuner.

Byggnationen har pågått sedan 2018, med årliga uppehåll under vintern. Under den förra byggsäsongen färdigställdes anläggningsentreprenaden, det vill säga alla vägar, fundament och intern kabelläggning. Efter vinteruppehållet gör sig nu byggprojektet redo för transport och resning av de 84 vindkraftverken.

Fakta om projekt Blakliden och Fäbodberget

Total maxkapacitet	353 MW
Beräknad årsproduktion	1,1 TW
Turbinleverantör	Vestas
Total höjd	180 m
Vattenfalls ägarandel	30 %
Idrifttagning	2021/2022

Hälsning från projektteamet

Det har varit en annorlunda säsong för alla inblandade i vindkraftsprojekt Blakliden Fäbodberget. Pandemin har gjort att vi inte kunnat vara så lokalt närvarande som vi önskar och vi har infört en rad restriktioner, bland annat besöksförbud, på byggarbetsplatserna för att minimera smittspridning.

Trots pandemin har arbetet framskridit enligt plan och vi är nu framme vid några av de mest spektakulära momenten i byggnationen – transport och resning av vindkraftverken. På grund av pandemin har möjligheterna till lokala kommunikationsinsatser också begränsats så vi hoppas att vi med detta informationsutskick kan ge er som bor i området en bra överblick av vad som händer framåt.

Vi finns tillgängliga via e-post eller telefon om ni har några som helst frågor!



Kristoffer Arnqvist

Projektledare
070-557 09 46

kristoffer.arnqvist@vattenfall.com



Felicia Hegethorn

Projektkommunikatör
070-207 87 03

felicia.hegethorn@vattenfall.com

Status just nu

Byggnationen av vindkraftparken har pågått sedan 2018, med årliga uppehåll under vintern. Byggsäsongerna är korta och intensiva och det har arbetats hårt för att få allt klart i tid.

Under de tidigare byggsäsongerna har vi bland annat jobbat med markberedning, breddat och förstärkt befintligt vägnät och brutit nya vägar där det behövts. Under den senaste byggsäsongen färdigställdes hela anläggningsentreprenaden och 84 fundament, varav 15 gravitationsfundament och 69 bergsförankrade fundament, står nu klara.

Just nu förbereder sig projektet för att kunna transportera, ta emot och resa vindkraftverken. Ett arbete som kommer att pågå under fyra intensiva månader, juni till oktober, och som kommer att innebära att det kommer befinna sig många personer på plats kring Fredrika. Vi räknar med att omkring 200 personer kommer att vara involverade i bygget under kommande period.

Arbetet under sommaren och hösten kommer att pågå huvudsakligen måndagar till lördagar, klockan 07 - 19. Men det är också möjligt att det kommer att vara aktivitet på arbetsplatserna under utanför dessa tider och dagar.

Som en del av förberedelserna byggs just nu de temporära bostäder där en del av de som arbetar med vindkraftparken kommer att bo under tiden som arbetet pågår. De temporära bostäderna kommer att stå i anslutning till Vattenfalls lokal i Fredrika. Det är företaget Cramo som tillhandahåller och bygger dessa modulbostäder. Projektet kommer också att hyra flertalet andra lokala boenden under den kommande byggperioden.



Ett gravitationsfundament under uppbyggnad. Gravitationsfundament används där jorddjupet är större och fundamentet i sig blir en motvikt till vindkrafterna. Foto: Vattenfall

De 67 meter långa
turbinbladen lastas av i
hamnen i Holmsund.

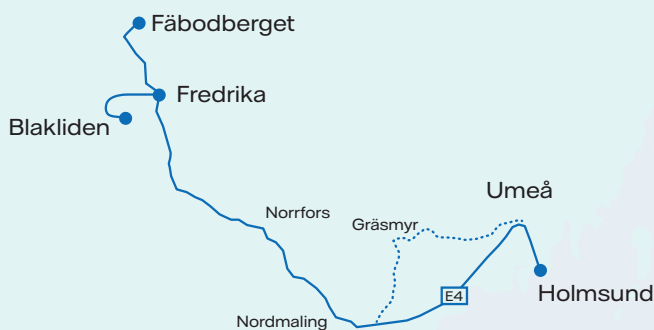
Foto: Jonas Gunnarsson



Transport av vindkraftverken

Transporterna inleds i slutet av juni 2021 och beräknas vara klara i oktober. Delarna till de totalt 180 meter höga vindkraftverken lastas av i hamnen i Holmsund utanför Umeå och transporteras sedan på specialbyggda trailers till Blakliden och Fäbodberget. Totalt kommer runt 800 komponenter, varav 252 rotorblad att fraktas. Transporterna kommer främst att gå nattetid, med 1-2 timmars intervaller, för att minimera störningar i trafiken. På Vattenfall sätter vi alltid säkerheten först. Under den kommande perioden kommer det att vara en ökad mängd tung trafik på vägarna i området så vi uppmanar därför till extra försiktighet i trafiken.

Vindkraftverkens färdväg



Transporterna kommer att ta några olika vägar. Majoriteten av transporterna går via E4:an mot Nordmaling och passerar sedan genom Norrfors och Stennäs för att sedan fortsätta vidare mot sina respektive positioner på Blakliden och Fäbodberget.

Några av de större transporterna, där lasten är över 4,6 meter hög, kommer att från hamnen i Holmsund passera Gräsmyr på vägen mot Nordmaling. Därefter fortsätter de samma rutt som de övriga transporterna.

Trafikverket har noggrant undersökt vägnas bärighet och gjort bedömningen att transporterna till Fäbodberget kan gå genom Fredrika.





Överst: En bladtransport från ett tidigare projekt. Bladen transporteras på specialbyggda trailers som kan fällas ut och bli 68 meter långa. Trailern kan sedan fällas in igen för en smidig resa tillbaka. Foto: Vattenfall

Till vänster: Platskontor på Fäbodberget. Foto: Marcus Bäckström

Till höger: Torndelar i hamnen i väntan på transport. Foto: Marcus Bäckström

Vindkraft som en del av den lokala näringslivsutvecklingen

Medvindslån - en möjliggörare för det lokala näringslivet

Lokalsamhället, långsiktigt engagemang och ansvarstagande är viktigt för oss på Vattenfall. Vår förhoppning är att bidra till positiv utveckling inom de områden och samhällen vi verkar. Stöd till lokal utveckling är Vattenfalls modell för att ge tillbaks till bygden runt omkring en vindkraftpark. Traditionellt har denna "bygdepeng" fördelats till föreningar för lokala aktiviteter i vindkraftsparkernas direkta närhet. Den delen kommer att finnas kvar, men i projekt Blakliden Fäbodberget såg Vattenfall, tillsammans med Vindkraftcentrum att pengarna kunde användas än mer effektivt genom att också inkludera det lokala näringslivet. Det lokala näringslivet har därför nu fått möjlighet att ta del av en del av stödet genom ett samarbete med Garantia. Garantia är ett bolag som kan växla upp stödet genom att stötta lokala företag med kapital och kan nu, med pengar från Vattenfalls vindkraftsprojekt, erbjuda kapital, stöd och affärsutveckling för små- och medelstora företag i närområdet. Här kommer några exempel på hur pengarna hittills kommit till nytta.

I hjärtat av Åsele ligger det anrika Konditori Kronan. Malin Dahlqvist och Ejvor Lindberg tog över konditoriet våren 2019 med hjälp av Medvindslånet från Garantia.

Efter 30 år som arbetsledare i Dorotea kommun var tiden inne för Ejvor Lindberg att göra någonting nytt. Det var dags att öppna det där caféet som så länge hade funnits med i drömmarna. "Det är Kronan du ska ha", sa en ingivelse. Efter ett telefonsamtal till tidigare kollegan och vännen Malin Dahlqvist var saken klar.

- Idag har vi ett konditori och ett bageri. Vi äger även fastigheten som bageriet ligger i. Här finns fem lägenheter som vi hyr ut till besökare i området, berättar Malin.

För att ta över verksamheten krävdes kapital och de privata pengarna räckte inte riktigt till. Bankerna ville att det skulle finnas fler investerare för att bevilja ett lån. På Vattenfalls informationsträff för näringslivet i Åsele var Garantia närvarande och presenterade Medvindslånet som öronmärkt pengar för småföretagare i bygden.



-Vi tog kontakt med Garantia som gillade vår idé. Sedan dess har de stöttat oss i allt. Medvindslånet gick till en del av verksamheten och inventarier. Med hjälp av Garantia som borgen kunde vi även få lån av banken för att investera i fastigheten som vi verkar i. Så Medvindslånet och Garantia var helt klart avgörande för att vi skulle kunna fixa affären, säger Ejvor.

Nu finns det många framtidsplaner på att utveckla verksamheten hos Ejvor och Malin. Tack vare stort stöd från lokalinvånarna i Åsele har verksamheten gått runt trots strikta pandemirestriktioner.

- Konditori Kronan har funnits i dessa lokaler sedan 1946. Det är ett kulturarv som vi förvaltar. Åseleborna är ett stort stöd. De har handlat och gjort så mycket för oss, berättar Ejvor.

De fortsätter med att betona det lokala företagandets betydande för samhället.

- Utan företagare skulle inte samhället fortsätta leva. Det är så viktigt att vi klarar oss, annars dör ju hela inlandet. Det lokala stödet och möjligheter som Medvindslånet är viktiga för att vi ska kunna bedriva och utveckla våra verksamheter.

Fotografen Marcus Bäckström har specialiserat sig inom virtuella rundturer och 360-gradersbilder. När han av en slump fick han möjligheten att lösa ett problem för inspektion av dag- och spillvattenbrunnar uppfann han en ny produkt som möjliggjorde både säkrare och mer effektiva inspektioner. Med hjälp av Medvindslånet har Marcus nu sikte på att lansera sin produkt i hela Sverige.

För snart två år sedan, i ett samtal med en underhållsplanerare av VA-system, fick Marcus reda på att det finns bra system för att filma avlopp och rörledningar, men att få en klar bild över brunnarna längs vägkanten var mycket svårare. De dåvarande metoderna gav ofta bristfälliga resultat och inte minst var det en säkerhetsfråga för personalen som jobbar i trafiken. Med sin erfarenhet av 3D-fotografering, 360-gradersbilder som gör det möjligt att fota en omgivning från alla vinklar, fick Marcus en strålande idé.



- Jag har jobbat med interaktiva 3D-bilder i 18 år och tänkte att det här måste vi kunna göra något av. Den sommaren gjorde jag en prototyp som jag testade i brunnen på sommarstugan. På ett brunnsslock satte jag fast en kamera som kunde åka upp och ned i brunnen och samtidigt ta högupplösta 360-gradersbilder hela vägen.

Underhållsplaneraren fick bilderna och 45 minuter senare var utvecklingen av prototypen i full gång. Intresset för produkten växte och Marcus insåg att det här var något som gick att utveckla till en fullskalig produkt. Men med utvecklingen tillkom höga kostnader. För att kunna sälja en produkt i Sverige och Europa måste den vara CE-märkt. En säkerhetsåtgärd som har med elektronikkens sammankoppling att göra och som är dyrt att utveckla.

- Jag letade efter investeringar i

företaget och blev tipsad om Garantia och Medvindslånet. Det blev en jätteviktig pusselbit för mig i det läge jag stod i. Nu har jag tillräckligt med kapital för att fortsätta utveckla produkten och förhoppningsvis lansera nästa vår.

Den slutgiltiga produkten för brunnssinspektioner består av en 3D-kamera som fjärrstyrs och fotograferar brunnen invändigt. Då kan inspektören stå vid sidan av vägen och utföra brunnssinspektionen säkert och utan risk för passerande trafik och med bra bild se hela vägen ned i brunnen.

- Det är så viktigt att det finns möjligheter för oss företagare i glesbygden att kunna investera i nya idéer och i våra företag. Starkare småföretag och möjlighet till distansarbete bidrar till att fler kan följa sin längtan och flytta tillbaka efter sina studier och skapa nya jobb här. Medvindslånet bidrar till denna positiva utveckling.

För ett litet, nystartat företag är finansiering en stor fråga. När Martin Englund och Christoffer Rönnerberg, grundarna av virkesmålningsföretaget Logskom, ville satsa på att utveckla sin produkt var det Vattenfalls vindkraftsetableringar som skapade både arbetstillfällen och ekonomiska möjligheter.

Allt började när Martin Englund, som studerade till ingenjör i Linköping, skulle göra sitt examensarbete. Tidigare hade Martin jobbat med produktutveckling vid sin pappas skogsbruk och hade under sin tid där funderat på lösningar som skulle kunna göra märkningsprocessen av timmer effektivare. När timmer avverkas märks det för att se vem som äger timret och i slutändan ska få ersättning för det. Det kallas för virkesmålning och är något som traditionellt gjorts för hand. Martin utvecklade under sitt examensarbete en maskin som istället gör detta till en automatiserad process.

- Jag har lagt ned mycket tid på att utveckla produkten. I samband med att produkten testades på olika håll var det allt fler som hörde av sig med intresse, berättar Martin.

Martin startade ett företag för att utveckla sin produkt. Tillsammans med den nya affärspartnern Christoffer Rönnerberg och Sparbanksstiftelsen som investerare kunde han starta upp processen. Vintern 2019 var det dags för att lansera

produkten brett i Sverige.

- Vi insåg tidigt att det behövdes mer ekonomisk rörelsefrihet för att kunna lansera produkten brett. Ifall något strular eller något inte fungerar måste vi ha möjligheten att justera och laga produkten, säger Christoffer.

- Medvindslånet blev helt avgörande för oss. Det gav oss en trygghet och möjlighet att ge oss i kast med våra affärer. Lånet blev även viktigt då vi kunde visa för andra banker att vi hade fler investerare i vårt företag, säger Christoffer.

Idag rullar affärerna på, produkten får bra respons och företaget har hittat en återförsäljare. Medvindslånet är däremot inte det enda kapital Vattenfalls vindkraftsparker gett upphov till. När den närliggande vindkraftsparken Blakliden Fäbodberget började byggas anmälde Martin och Christoffer sina tjänster i Vindkraftcentrums leverantörsdatabas. En digital tjänst som knyter ihop lokala företag som kan leverera varor och tjänster till ett vindkraftsprojekt.

- Vi har ju en del erfarenhet av konstruktion i vårt företag. När det sedan behövdes mer folk till byggnationen blev vi kontaktade och har jobbat en hel del med parken. De pengarna vi tjänade där har vi lagt direkt på att utveckla och lansera produkten. Vindkraftsparken har både skapat arbetstillfällen och gett oss en finansiell fördel, berättar Martin.



Tack för ett gott samarbete alla lokala företagare!

På Vattenfall lägger vi stor vikt vid att i största möjliga mån engagera det lokala näringslivet i vindkraftsetableringen. Bland annat arbetar vi aktivt med att koppla ihop lokala och regionala företag med våra huvudentreprenörer för att på så vis skapa så många lokala arbetstillfällen som möjligt. Lokala företagare har goda förutsättningar att medverka till att vindkraften blir så kostnads-effektiv som möjligt. Vindkraftcentrum har, tillsammans med Umeå universitet, tagit fram en digital plattform där man som lokal entreprenör eller leverantör kan registrera sig för att göra sig synlig och tillgänglig för dem som arbetar med projektet.

När anläggningsentreprenaden på byggnationen av vindkraftpark Blakliden Fäbodberget var klar hösten 2020, gjorde Vindkraftcentrum en undersökning för att se vilka lokala effekter projektet hade skapat.

Undersökningen visade att:

- under förprojektering, projektering och byggperiod skapades cirka 390 årsanställningar, varav cirka 300 var regionala.
- 300 leverantörer fanns i projektet, varav 167 regionala.
- över 170 branscher fanns representerade, från datakonsulter och lokalvårdare till transport- och materialtillverkningspecialister.

Vi på Vattenfall tackar er för ett gott samarbete och ser fram emot en fortsatt samverkan i projektet.

Läs mer om Vindkraftcentrums undersökning på www.vindkraftcentrum.se
Är du egen företagare? Registrera dig och dina varor/tjänster
på vindkraft.umigo.se

Vattenfall väljer i första hand lokala entreprenörer när det kommer till arbete på och kring byggarbetsplatserna. Hittills har vi exempelvis arbetat med:

Björns Tech & Gaming
Åsele Traktortjänst
Karlssons byggtjänst
Ingelssons gräv
Bro & Tak Umeå
Franssons Gård
Mikael Hansson Åkeri

Vilka arbetar på bygget i sommar?

Det är det danska företaget Vestas som ansvarar för tillverkning, transport och resning av de 84 vindkraftverken. Vestas är också delägare i vindkraftparken tillsammans med Vattenfall och AIP Management.

Carsten Jaeger-Johansen är Vestas projektledare för projekt Blakliden Fäbodberget.

Hej Carsten, vem är du?

Jag heter Carsten Jaeger-Johansen och arbetar som projektledare på Vestas i Blakliden Fäbodberget. Jag är ansvarig för all planering, koordinering och utförandet av transporterna och kring resningen av vindkraftverken.

Vilka är Vestas?

Vestas är ett danskt bolag som är ett av världens ledande inom tillverkning av vindkraftverk. Vestas har varit aktiva i Sverige i mer än 30 år och installerade sin första turbin i Falkenberg redan 1983. Fram tills idag har Vestas installerat nära 3 GW i Sverige med mer än 1.700 vindkraftverk.

Vad ser ni mest fram emot i projektet?

Vår långsiktiga vision är att vara världsledande inom hållbara energilösningar. Att vara en del av detta enorma projekt har så klart en stor roll i det. Vi ser fram emot bra team work, vackra omgivningar och naturligtvis att kunna bidra till mer fossilfri energi!

Vad ser du för utmaningar med projektet?

Vi har lång erfarenhet av vindkraftsbyggen, men varje projekt är unikt i sitt slag. Storleken på det här projektet gör förutsättningarna lite extra speciella och utmanande. Det krävs långa förberedelser och minutiös planering för att få allt att klaffa. Och naturligtvis ett bra team. Det vet jag att vi har!

Vad är ditt intryck av Fredrika hittills?

När jag först kom till Fredrika blev jag tagen av den vackra naturen och jag har mött flera vänliga ansikten här. Vi kommer att arbeta många långa timmar den kommande perioden, men jag ser fram emot att utforska Fredrika och dess omgivningar ännu mer när jag får tillfälle.



Vestas har flera underentreprenörer som kommer att bo och arbeta i området i sommar. Dessa är några av dem:

Fairwind - installation och service av vindkraftverken. Läs mer på www.fairwind.com

Silvasti - transportbolag specialiserade på tunga transporter. Läs mer på www.silvasti.com

BMS Kranar AB - specialister inom tunga lyft, kranar, liftar och transportlösningar. Läs mer på swe.bms.dk

Jinert - specialister inom mobilkranar, mobila tornkranar, kranbilar, teleskoptruckar, specialtransporter samt tung-hantering. Läs mer på www.jinert.se



Bild från Stor-Rotliden, Vattenfalls närliggande vindkraftspark. Foto: Vattenfall

Tack och glad sommar!

Vi vill tacka er som bor i området, eller som på andra sätt är berörda av projektet, för ert stöd och engagemang längs projektets gång. Pandemin ser just nu ut att stanna över både sommaren och en bit in på hösten vilket gör att vår lokala närvaro tyvärr kommer att begränsas även framåt. Men vi ser mycket fram emot att träffa er på plats i området så snart restriktionerna lättar!

Hör gärna av er till oss om ni har några frågor eller funderingar kring projektet. Ni kan också läsa mer om byggnationens framdrift på www.vattenfall.se/blaklidenfabodbergetvind, klicka er fram till projektnyheter.

Med det vill vi önska er en riktigt glad sommar!

Varma hälsningar från Projektteamet på Vattenfall Vindkraft